

Hedvig Eleonora

FÖRSAMLINGSINSTRUKTION

FÖR

HEDVIG ELEONORA

FÖRSAMLING

STOCKHOLMS STIFT

DISPOSITION

- 1 Inledning
- 2 Presentation av församlingen med omvärldsbeskrivning, inklusive tjänste- och personalförteckning
- 3 Omvärldsanalys (som kan framgå av olika delar av församlingsinstruktionen)
- 4 Domkapitlets regler enligt KO 57 kap. 5 § 1
- 5 Pastoralt program
 - a. församlingens grundläggande uppgift
 - b. församlingens liv och verksamhet
- 6 Verksamhet på andra språk
- 7 Regler för fortbildning
- 8 Samverkan med andra församlingar
- 9 Uppföljning och undertecknande

1 INLEDNING

Församlingsinstruktionen utgör en reviderad version av föregående församlingsinstruktioner som i sin tur utarbetats genom ett omfattande församlingsarbete av så väl anställda, förtroendevalda som övriga församlingsaktiva. Revisionen har karaktären av en uppdatering där så väl personal som förtroendevalda har ingått i arbetet.

Vår verksamhetsidé, som bygger på frågeställningarna vad vi skall göra, för vem det skall göras, varför vi gör det, hur vi skall göra det samt vilka resurser vi har för att lyckas förverkliga vår idé, utvecklas närmare i de olika avsnitten under rubriken Församlingens liv och verksamhet.

2 PRESENTATION

Hedvig Eleonora församling är en av Stockholms innerstads minsta församlingar. Den 31 december 2005 bodde i församlingen 10 486 innevånare och 7 745 av dem tillhörde Svenska kyrkan, dvs. ca 74 %. Församlingsgränsen sträcker sig från Strandvägen i söder till Valhallavägen i norr, från Brahegatan i väst till Skeppargatan i öst.

Åldersfördelningen i församlingen:

- 1år	1-5år	6-12år	13-15år	16-19år	20-24år	25-34år	35-44år	45-64år	65-74år	75-79år	80-år
1 %	4 %	4 %	2 %	4 %	6 %	21 %	13 %	27%	7 %	4 %	7 %

Enligt de prognoser som finns att tillgå vad avser församlingens folkmängd och åldersfördelning år 2015 framgår det att några större förändringar inte är att räkna med förutom en befolkningstillväxt på knappt 2 %. Församlingens invånare med utländsk bakgrund utgörs av ca 15 %.

Drygt hälften av de som bor i församlingen bor i små lägenheter bestående av 1-2 rum och kök. I 60 % av hushållen bor 1 person och i 27 % av hushållen bor 2 personer.

Det är 76,3 % av de boende i åldrarna 20-64 år som förvärvsarbetar. Arbetslösheten är låg och under år 2005 var 211 personer registrerade som öppet arbetslösa en minskning med knappt 205 personer i jämförelse med föregående år. Under år 2005 hade totalt 79 personer någon gång under året fått socialbidrag. Samma år fanns i församlingen 388 personer med sjukersättning, 302 av dessa var mellan 55-64 år. I församlingen finns såväl de som har mycket höga förvärvsinkomster som de som har låga inkomster. Detta medför att den årliga medelinkomsten hos församlingens boende är relativt hög och jämt fördelad i hela åldersspannet från 16 år och uppåt utan åldersgräns. Medelinkomsten för de som är 16-23 år är 337 200 kronor, mellan 20-64 år 369 400 kronor och från 65 år- 262 600 kronor. Det är drygt 7000 av församlingens boende i yrkesverksam ålder som har en eftergymnasial utbildning.

13 500 personer har sin arbetsplats inom församlingens gränser men bor inte i församlingen. Bland arbetsplatserna kan nämnas Näringslivets hus, Östermalmshallen, Dramaten, Armémuseet och Musikmuseet och en mängd stora och små företag. Dessutom har vi en gymnasieskola, en privat grundskola samt 13 förskolor/daghem inom församlingens gränser. Inom hälso- sjuk- och socialvård kan nämnas flera husläkarmottagningar, Östermalms sjukvårdsförening, psykiatrisk öppenvård t ex dagcentret Lotsen och olika samarbete med stadsdelsnämnden, där även Bryggan – Östermalm, ett dagcenter för hemlösa ingår, och socialbidragssektioner. Hedvig Eleonora församling ligger i ett område av Stockholm som besöks av många turister.

Församlingen har en kyrkobyggnad Hedvig Eleonora kyrka. Den är centralt belägen i Stockholms city. Dess ståtliga kupol ger karaktär inte bara åt miljön kring Östermalmstorg utan åt hela huvudstadens kärna.

Kommunikationerna till och från Hedvig Eleonora församling är mycket goda med såväl tunnelbana som buss. Dessutom är det gångavstånd till stadens större affärsgator.

Kyrkan har sitt namn efter drottning Hedvig Eleonora, Carl X Gustavs gemål. Kyrkan ritades år 1669 av arkitekt Jean de la Vallée och var då ämnad för amiralitetsförsamlingen. Byggnadsarbetet avbröts dock eftersom det saknades ekonomiska medel. År 1680 flyttade amiralitetet till Karlskrona och först år 1723 löstes Ladugårdslandsförsamlingens band från amiralitetet. Inte förrän 1725 återupptogs byggandet, då efter ritningar av arkitekt Göran Josuae Adelcrantz. År 1868, 130 år efter invigningen fullbordades kyrkan då kupolen och lanterninen fanns på plats. Hedvig Eleonora är en åttkantig centralkyrka med ett kraftigt, kupolkrönt centraltorn, som avslutas med en lanternin. Kyrkan är byggd i barockstil och invigdes år 1737. I kyrkans sydvästra del har ett kapell, S:t Andreaskapellet, inretts kring 1990-talets mitt. Kapellet är ritat av arkitekten Jerk Alton. S:t Andreaskapellet invigdes år 1996.

Till Hedvig Eleonora kyrka hör en kyrkogård. Kyrkogården har en lång och skiftande historia, vilken berör även dess inhägnad. Den togs i bruk 1670-1671. Kyrkogården utgör idag en oas dit många söker sig för en stunds avkoppling och rekreation.

I Hedvig Eleonora kyrka firas gudstjänster av olika slag. Förutom traditionella gudstjänster och kyrkliga handlingar har vi ett rikt musikutbud. Även uthyrning av kyrkan förekommer. De aktiviteter som sker i Hedvig Eleonora kyrka får aldrig inkräkta på kyrkans karaktär av kyrkorum.

Av kyrkostatistiken för år 2005 framgår att antalet deltagare i söndagens huvudgudstjänst, dvs. i högmässor, högmässogudstjänster och familjegudstjänster i medeltal uppgått till 137 personer per gudstjänst, vilket sammantaget inneburit drygt 8 014 deltagare. Musikgudstjänsterna har under året besökts av ca 14 239 personer. Under kyrkans dagliga öppethållande har för enskild andakt, turistbesök m.m. räknats in i det närmaste 47 899 besökare. Under året döptes 107 personer och konfirmerades 40, 50 % av de ungdomar i församlingen födda år 1990 som tillhör Svenska kyrkan.

Inom församlingens gränser är också metodisternas Trefaldighetskyrka, Frälsningsarméns högkvarter med Templet samt Evangeliska Brödrarförsamlingens lokaler belägna.

I nära anslutning till Hedvig Eleonora kyrka ligger församlingens expedition och samlingslokaler.

De tjänster i vår församling som särskilt relaterar till församlingens grundläggande uppgift är präst, kyrkomusiker, diakon, stiftelsehandläggare, husmor, klockare och kyrkvakt.

Det finns tre prästtjänster i församlingen, kyrkoherde och 2 komministrar. I församlingen finns tre kyrkomusikertjänster med krav på avlagd organistexamen. Den ena tjänsten har inriktning på orgel. Den andra tjänsten har inriktning på ledning av församlingens kammarkör. Den tredje tjänsten har inriktning på ledning av bl.a. församlingens barn- och ungdomskörer, kyrkokör samt fri musikundervisning.

Kyrkoavgiften har i flera år varit oförändrad och uppgår till 71 öre. Församlingens budget omfattade år 2006, 14 353 000 kronor.

Församlingen förvaltar ett stort antal stiftelser, vilkas avkastning dels skall gå till behövande bosatta i Hedvig Eleonora församling och dels till behövande bosatta i Stockholms kommun. För arbetet med stiftelsehanteringen finns en av kyrkorådet fastställd vision och policy. Arbetet är en självständig enhet inom det diakonala arbetet. Stiftelsemedlen uppgår till 133 miljoner kronor. Avkastningen av dessa delas ut enligt donatorernas vilja. År 2005 delades cirka 3,8 miljoner kronor ut. Församlingen delar även ut stiftelsemedel som förvaltas av andra styrelser.

3 OMVÄRLDSANALYS

Det svenska samhället har genomgått stora förändringar. Från 1800-talets bondesamhälle, till 1900-talets industrisamhälle har vi nu övergått till kunskaps- eller tjänstesamhället. Parallellt med detta har en tros- och värderingsförskjutning skett som innebär en förstärkning av en icke-auktoritär livskvalitetsinriktad livsstil.

Svenska kyrkan har också genomgått stora förändringar under de senaste 150 åren. En kyrka som från att ha varit en del av myndighetssverige har utvecklats till en fri kyrka i stort sett jämställd med andra trossamfund.

Enligt religionssociologiska undersökningar, gjorda i slutet av 1990-talet, är handhavandet av kyrkliga handlingar den främsta legitimitetsgrunden för Svenska kyrkan som folkkyrka. För många har tillhörigheten till Svenska kyrkan att göra med tillträde till de kyrkliga handlingarna. Även den delaktighet som erhålls genom kyrkans funktion att binda samman nutid med tidigare generationer och individer med land och folk är betydelsefull.

En viktig fråga, när det gäller kyrkosynen, är vilken identitet Svenska kyrkan skall ha? Skall den framträda i enlighet med sitt konfessionella arv som evangelisk lutherskt trossamfund, som det är uttryckt i bekännelseskriterierna och i enlighet med sin egen tradition? Eller skall den framträda så att den anpassas till sociala och andra förhållanden även om det medför att man måste göra en situationsbunden tolkning av de grundläggande trosdokumenten och traditionen? I vår församling betonar vi det första alternativet. Det innebär naturligtvis att trons djup och innebörd måste klargöras och anpassas för den tid och situation vi lever i.

Enligt Svenska kyrkans ordning är församlingen territoriell samtidigt som den utgör en gemenskap av de människor som tillhör Svenska kyrkan och är bosatta och/eller vistas inom

församlingens område. Församlingen vill även vara öppen för andra som önskar finnas med i vår gudstjänstgemenskap och annan verksamhet. Hedvig Eleonora församling vill dessutom vara en resurs för människor bosatta utanför församlingen som efterfrågar kyrkliga handlingar hos oss.

Hedvig Eleonora är en innerstadsförsamling där gudstjänstlivet koncentreras till en kyrka, stor och välbesökt. Församlingens litenhet ger oss stora möjligheter att möta församlingsborna på ett personligt sätt.

Enligt senaste forskningsrapporter ökar diagnoser som utbrändhet, depression och panikångest och det går allt längre ned i åldrarna. En stor del av församlingsborna är socialt och ekonomiskt välbeställda. Dock finns det problem som dold alkoholism, misshandel etc. I dessa situationer kan de drabbade och deras familjer behöva stöd. Nätverken sviktar och här har församlingen en betydelsefull roll att fylla genom sin diakonala verksamhet.

I församlingen ökar tendensen att allt fler som bor här är socialt och ekonomiskt välbeställda. Tills nu har även Östermalm haft en ganska blandad befolkning med människor som både varit välbeställda och de som inte haft det så bra ställt. I och med att nu hyresrätter i vår församling i snabb takt omvandlas till bostadsrätter, ökar markant andelen välbeställda människor i området. Detta är en ny utmaning som församlingen behöver möta.

Förutom församlingsborna har vi många som vistas i församlingen under dagarna. Dessa människor kan också behöva stöd som församlingen skall vara beredd att ge. Därför behövs mötesplatser, en öppen kyrka, ett rikt och varierat gudstjänst- och musikutbud, diakonal verksamhet och arbete med barn och ungdom.

Bostadssituationen är sådan att familjer som får barn oftast flyttar ifrån församlingen. Detta innebär att andelen medelålders i församlingen är relativt hög (46 % är 45 år och äldre). Man bör också ha i minnet att Östermalm som stadsdel har innerstadens största andel äldre invånare.

Hedvig Eleonora församling är en församling där traditionen fortfarande har stor betydelse för många. Det märker vi bl.a. på att flertalet väljer att döpa sina barn och att många deltar i gudstjänsterna på 1:a söndagen i advent samt under julhelgen. När det gäller konfirmation så är konfirmationsfrekvensen ännu förhållandevis hög, i jämförelse med statistiken för Stockholms stift. Det är 50 % av den aktuella åldersgruppen som väljer att konfirmeras. Det är inte ovanligt att många av församlingens ungdomar väljer att konfirmeras på läger som anordnas av andra församlingar eller organisationer.

Inom församlingens ram vill vi fortsätta att bedriva och utveckla gruppverksamhet för barn och ungdomar. För de församlingsbor i yrkesverksam ålder ska arbetet anpassas efter behov. För de äldre församlingsborna finns redan ett utvecklat arbete i församlingen i form av bland annat syföreningar och diakonal verksamhet.

4 DOMKAPITLET'S REGLER

Här lämnas en kortfattad redogörelse för de regler som domkapitlet får besluta om enligt bestämmelser i kyrkoordningen samt de slutsatser som vi drar av dem i Hedvig Eleonora församling.

KO 17:3 angående Huvudgudstjänst

I vår församling firas det huvudgudstjänst i Hedvig Eleonora kyrka alla söndagar och kyrkliga helgdagar under kyrkoåret.

KO 18:6 angående Användande av annan gudstjänstordning eller musik i huvudgudstjänsten än den som ingår i Den svenska kyrkohandboken.

Detta sker ytterst sällan i vår församling. Det kan möjligen förekomma vid någon temagudstjänst. När så sker följer vi den ordning som är föreskriven enligt kyrkoordningen dvs. att beslut fattas om detta av kyrkoherden efter samråd med församlingens präster och kyrkomusiker och efter medgivande av kyrkorådet samt att beslutet genast anmäls till domkapitlet. Planeringen av en sådan gudstjänst skall ske med god framförhållning och beslutet skall ha en tydlig motivering.

KO 17:5 angående Minsta antal huvudgudstjänster med nattvard

Stockholms domkapitel har beslutat att minst 24 gånger under ett kyrkoår skall huvudgudstjänst med nattvard firas i varje församling. I Hedvig Eleonora församling firas huvudgudstjänst med nattvard mer än 40 gånger under ett kyrkoår.

KO 17:7 angående Huvudgudstjänst med annat samfund

Stockholms domkapitel vill uppmuntra till att det ekumeniska arbetet kommer till uttryck också genom församlingens huvudgudstjänst. Sådan samverkan sker ungefär en gång per år i Hedvig Eleonora församling. Är den utlyst som ”Ekumenisk högmässa” skall kyrkorådet ge sitt medgivande till en sådan gudstjänst. Innan kyrkorådet fattar ett sådant beslut kommer samråd att ske med församlingens präster och kyrkomusiker samt tillstånd inhämtas från domkapitlet. Ibland har vi även vid vanliga huvudgudstjänster medverkande från andra kyrkor.

KO 17:8 angående Huvudgudstjänstens uppbyggnad och utformning

Enligt kyrkoordningen beslutar kyrkoherden efter samråd med kyrkoråd, församlingens präster och kyrkomusiker om huvudgudstjänstens uppbyggnad och utformning. Den uppbyggnad och utformning som högmässan och högmässogudstjänsten har i Hedvig Eleonora kyrka har varit i bruk sedan år 1989. Den gudstjänstgrupp som vi planerar bilda i vår församling kommer, förutom det samråd som kyrkoherden enligt kyrkoordningen skall ha, att vara delaktig i framtida förändringar av huvudgudstjänstens uppbyggnad och utformning.

KO 17:9 angående Gudstjänstplan

Enligt kyrkoordningen fastställer kyrkoherden gudstjänstplan efter samråd med kyrkoråd, församlingens präster och kyrkomusiker. Om kyrkoherden och kyrkorådet är oeniga om gudstjänstplanen får ärendet föras till domkapitlet. I Hedvig Eleonora församling upprättas gudstjänstplan av kyrkoherden. Föreskrivet samråd kring den sker. I gudstjänstplanen redovisas vilken typ av huvudgudstjänst som firas varje söndag och kyrklig helgdag, vilka gudstjänstformer som planeras i övrigt samt datum för samtliga gudstjänster.

KO 17:12, 19:4, 20:3, 22:4, 23:2, 24:5 angående Vem som får leda

Enligt kyrkoordningen är huvudregeln att församlingens gemensamma gudstjänster liksom dop-, nattvards-, konfirmations-, vigsel- och begravningsgudstjänst leds av den som är behörig att utöva uppdraget som präst i Svenska kyrkan. I Hedvig Eleonora församling följer vi denna huvudregel och vi försäkrar oss alltid om att den som förrättar en kyrklig handling eller annan gemensam gudstjänst är behörig att utöva uppdraget som präst i Svenska kyrkan.

KO 17:13-14 angående Vem som får leda gudstjänsten

Enligt kyrkoordningen kan även annan än en präst ges tillstånd att predika vid och leda församlingens gemensamma gudstjänster. Biskopen svarar för tillstånd av mer generell karaktär. Kyrkoherden får ge tillstånd till någon som är döpt och tillhör eller är anställd i församlingen. Kyrkoherden skall årligen anmäla vilka som givits sådant tillstånd samt vilken gudstjänst det gällt. I Hedvig Eleonora församling, som endast har en kyrka, är inte behovet av att utnyttja denna möjlighet särskilt stor. Det förekommer högst någon gång per kyrkoår och då i samband med särskilt tema som exempelvis Diakonins dag. När det förekommer är det inte frågan om att leda en gudstjänst utan endast om att predika.

KO 22:5 angående Konfirmation, ytterligare bestämmelser

Stockholms domkapitel har utnyttjat den möjlighet som kyrkoordningen ger att utfärda ytterligare bestämmelser för den dopundervisning som föregår konfirmationsgudstjänsten. Enligt domkapitlets beslut gäller att den dopundervisning som föregår konfirmationsgudstjänsten i Stockholms stift skall följa de Riktlinjer för Svenska kyrkans konfirmandarbete, som fastställts av Biskopsmötet och Svenska kyrkans församlingsnämnd 1994 och sedan reviderats utifrån kyrkoordningen 2000. Avsteg från riktlinjernas bestämmelser exempelvis ålder kan endast medges om särskilda skäl finns. I Hedvig Eleonora församling följer vi bestämmelserna enligt dessa riktlinjer. Konfirmandundervisningen är upplagd så att den i lika delar tar upp de centrala kristna trosfrågorna och frågor kring kristet liv med anknytning till konfirmandernas egen livssituation med dess existentiella och etiska frågor. Konfirmandarbetet är även till lika delar uppdelat i samlingar i församlingen som lägerverksamhet på Påta, församlingens scoutgård i Österåker. Detta innebär att gemenskapen utvecklas och att andaktslivet, anpassat till konfirmanderna, blir rikligt. Konfirmanderna medverkar även aktivt i församlingens gudstjänstliv och är integrerat med församlingens ungdomsarbete.

Det finns inte, från församlingens sida, något hinder för ungdomar som lider av någon sjukdom, skada eller funktionshinder att delta i församlingens konfirmandarbete. Vid grava funktionshinder medföljer då en ledsagare i arbetet. Vid grava fysiska funktionshinder upplyser församlingen även om de konfirmationsmöjligheter som Stockholms stift erbjuder.

Ungdomar med särskilda behov kan i allmänhet, i samråd med föräldrar och andra, delta i församlingens konfirmandarbete.

KO 34:1:3p, 34:2:3st angående Kyrkans anställda

Enligt kyrkoordningen skall det i varje församling finnas minst en kyrkomusiker som skall vara organist eller kantor. I Hedvig Eleonora har vi tre kyrkomusikertjänster inrättade och samtliga tjänster har behörighetskravet avlagd organistexamen.

5 FÖRSAMLINGENS PASTORALA PROGRAM

FÖRSAMLINGENS GRUNDLÄGGANDE UPPGIFT

Församlingens uppdrag enligt kyrkoordningen, är ”att människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas”. Alla kristna församlingar, precis som vår och hela den världsvida kyrkan, har sitt uppdrag grundat på Jesu missionsbefallning till sina lärjungar. Vår intention är att skapa en andlig mötesplats där Jesu budskap kan bli levande.

För att försöka nå dessa övergripande mål i vår del av Stockholms stift arbetar vi efter följande verksamhetsidé.

Hedvig Eleonora församling vill:

- *erbjuda ett rikt och kvalitativt gudstjänstliv på traditionell grund med lyhördhet för dagens behov och ett stort musikutbud,*
- *vara en växtplats för kristen tro, oavsett var man befinner sig på trons väg och oavsett ålder,*
- *skapa mötesplatser utan gränser, som präglas av gemenskap mellan människor och med Gud,*
- *bedriva verksamhet där vi i handling gestaltar Guds kärlek och möter människors olika behov,*
- *göra allt detta med engagemang, kvalitet, närvaro, empati och äkthet.*

FÖRSAMLINGENS LIV OCH VERKSAMHET

I. FÖRSAMLINGENS GUDSTJÄNSTLIV

Gudstjänsten

Gudstjänsten är det centrala i vår församlings liv.

Gudstjänstlivets höjdpunkt skall vara söndagens högmässa, huvudgudstjänsten, från vilken allt arbete i församlingen utgår. Högmässan skall därför i möjligaste mån utformas så att den blir meningsfull för deltagare i skilda åldrar. Särskild hänsyn skall tas och särskilda möjligheter erbjudas barn och barnfamiljer, som besöker gudstjänsten. Att gudstjänsten är hela församlingens gudstjänst skall synliggöras genom att lekmän i olika åldrar medverkar i gudstjänsten.

Gudstjänsten har en viktigt diakonal dimension vilket synliggörs bl a genom diakonens medverkan i gudstjänsten och strävan efter generös gemenskap.

Huvudgudstjänst firas varje söndag och kyrklig helgdag kl. 11 i Hedvig Eleonora kyrka. Den skall normalt firas som högmässa. Under terminerna kan huvudgudstjänsten firas som Gudstjänst med stora och små, som särskild Temagudstjänst, båda med eller utan nattvard, eller som Högmässogudstjänst. När huvudgudstjänsten inte firas med nattvard, firas mässa i någon form på söndagens/helgdagens eftermiddag eller kväll.

På söndagarnas/helgernas eftermiddagar eller kvällar strävar församlingen efter att erbjuda olika former av gudstjänster som kan svara mot särskilda behov och former.

I övrigt firas även veckomässor, andakter och musikstunder.

Kyrkomusiken

Stor vikt läggs vid musiken i gudstjänsten och i församlingens liv. Musiken hör till de kyrkliga uttrycksformer, som på ett påtagligt sätt svarar mot det andliga sökande, som finns bland många människor idag.

Körernas viktigaste uppgift är att delta och sjunga i gudstjänsterna. Målet är att en kör deltar vid varje huvudgudstjänst under terminerna. Församlingen verkar för ett brett utbud av olika körer, med både ”smalare” och ”bredare” form av körmusik och för att människor i olika åldrar erbjuds möjlighet att sjunga i kör.

Även konsertverksamheten är en stor och viktig del av församlingens gudstjänstliv. Konserter skall regelbundet anordnas och, så långt det är ekonomiskt möjligt, även större verk. Planeringen av konserter bör ske i samråd med grannförsamlingarna. Vid konserter bör präst eller lekman medverka, för att markera konserternas samhörighet med församlings- och gudstjänstlivet. Församlingens musikutbud skall ge utrymme för kyrklig musik av olika stilarter.

Församlingen har ett orgelverk, som hör till de förnämsta i landet. Församlingen har en lång tradition av att ha, både nationellt och internationellt sett, högklassig orgelmusik, både i gudstjänster och på konserter. Församlingen vill fortsätta vårda denna tradition. På vardagarna under terminerna framförs även orgelmusik vid lunchtid.

Allt tal, all sång och musik, som framförs vid såväl gudstjänster som konserter skall vara ”levande” och inte framförd med bandspelare.

De kyrkliga handlingarna

Stor vikt läggs vid de kyrkliga handlingarna i församlingen. Målsättningen är att alla dessa gudstjänster skall äga rum i församlingens kyrka. Förvaltningen av dopets sakrament skall ske enligt församlingens doppelastoral. Även präster utifrån och från andra församlingar, som förrättar dop i församlingen, skall följa församlingens doppelastoral. Församlingen skall ge möjlighet och utrymme för att fortsatt kontakt med församlingens dopfamiljer, vigselpar och anhöriga till bortgångna, tas till vara.

Enligt församlingens doppelastoral skickas ett brev till alla nyblivna föräldrar i församlingen med inbjudan till dop. Före dopet tar prästen kontakt med familjen och bestämmer tid för

sammanträffande för att föra samtal om dopet och dess innebörd. Dopljus från församlingen överlämnas till alla som döps. Dopet sker i Hedvig Eleonora kyrka efter söndagens huvudgudstjänst eller på lördag eftermiddag. Dop kan även äga rum i hemmet. När dop ägt rum skickas brev från församlingen till dopfamiljen med inbjudan till den söndag, då dopet kungörs i gudstjänsten. Varje år, fem år framåt, skickar församlingen i tiden kring dopdagen en hälsning och inbjuder till familjegudstjänsterna. Särskild inbjudan skickas till varje familj med en 14-åring, som tillhör Svenska kyrkan, med inbjudan till församlingens konfirmandarbete. I möjligast mån besöks varje 7:e klass i församlingen av konfirmationsprästen för att inbjuda till konfirmation. Inför 18-årsdagen får varje icke döpt församlingsbo som tillhör Svenska kyrkan information om dop och kyrkotillhörighet

Vid valet av sånger och musikstycken vid de kyrkliga handlingarna skall beaktas, att dessa stämmer överens med handlingens karaktär av gudstjänst.

Kyrkorummet och kyrkogården

För att Hedvig Eleonora kyrka skall vara ett levande kyrkorum tillgängligt för alla som söker sig dit för en stunds ro och stillhet vill vi att våra öppettider skall vara så generösa som möjligt. Alla besökare skall känna sig välkomna.

Under sommaren besöks Hedvig Eleonora av många turister och vår kyrkogård utgör en grön oas dit många människor söker sig för att få njuta av en stunds rast i det pulserande storstadslivet. Vi bedriver därför en ”sommarkyrkoverksamhet” i och utanför vår kyrka. Vårdar är tillgängliga, särskilda musikandakter erbjuds under dagtid och konserter på kvällstid samt sommargudstjänster i kyrkparken.

Kyrkans ljusbärare skall vara omgiven av rum för stillhet, andakt och bön. Bönböcker och annan andaktslitteratur som besökare kan låna skall finnas lättillgängligt.

Ett bokbord skall finnas med böcker, skrifter, vykort, andaktsbilder m. m. till försäljning.

När kyrkorummet upplåts till program som anordnas av utomstående skall församlingen ställa som villkor att innehållet är förenligt med kyrkans karaktär av heligt rum, som invigts till bön och gudstjänst. Bestämmelser för kyrkans upplåtande till annat än gudstjänst finns i Kyrkoordningen och det av kyrkorådet fastställda reglementet.

II. FÖRSAMLINGEN SOM VÄXTPLATS

Utifrån Jesu missionsbefallning är församlingen kallad att hjälpa människor till kristen tro och fördjupa växandet i den kristna tron och i livet. Detta sker i vår församling på olika sätt genom gudstjänst, dialog, möten och samtal, för olika åldrar och i olika former, organiserade eller oorganiserade. Det sker vidare genom kristen livsstil och kärleksfullt bemötande, lärande, reflexion och undervisning.

Vår församlings pedagogiska arbete med lärande och undervisning är därför inte begränsat till vissa verksamhetsformer/undervisningstillfällen, utan genomsyrar allt arbete i församlingen.

Vår församling vill erbjuda människor i olika åldrar tillfällen att föra samtal om Gud och livet och därmed ge möjlighet till såväl ny som fördjupad kunskap om den kristna tron och växandet som människa. Vi vill även erbjuda mötesplatser som inte bara tilltalar den som föredrar ordet och det intellektuella samtalet, utan andra metoder och uttrycksformer. Dessa tillfällen skall vara präglade av Jesu förhållningssätt till lärjungarna i Emmausberättelsen. Förutom att detta arbete syftar till att ge en möjlighet för människor att komma till tro, mogna i tro och liv vill vi att nya människor skall föras in i vår församlings gemenskap. För att nå detta mål behövs både en utåtriktad, missionerande undervisning och en fördjupad undervisning.

Arbete bland barn och ungdom

Barnen har ett framträdande utrymme i församlingens liv, enligt Jesu uppmaning. I Kyrkoordningen påtalas också barnens särställning i kristen tro och att den särskilt bör uppmärksammas i kyrkans verksamhet. Det är därför självklart för oss att vi i vår församling organiserar olika möjligheter, för barn i alla åldrar, till lärande i kristen tro och liv. Det kan ske i ”söndagsskola”, ”vardagsskola” eller i någon annan form av undervisning, deltagande i gudstjänster och andakter.

Församlingen vill erbjuda familjer med barn i förskoleåldrarna en verksamhet med kristen profil, i en trygg och ombonad miljö, i små grupper och med ett kärleksfullt omhändertagande. Detta kan exempelvis ske i form av deltidsförskola och öppen förskola. Eftersom vår församling har ett relativt litet barnunderlag kan vi enbart erbjuda ett fåtal alternativ. Vi vill därför utveckla samarbetet med Oscars församling och Engelbrekts församling. Genom ett sådant samarbete kan vi på Östermalm komplettera varandra och bättre möta föräldrarnas och barnens önskemål och behov.

Församlingen vill utveckla kontakterna med de kommunala och privata förskolor som finns inom församlingen. Församlingen erbjuder och genomför redan nu samlingar och visningar i kyrkan samt ställer upp som resurs för lärarna på förskolorna när de efterfrågar det.

Församlingen vill även ha en tät och utvecklad kontakt med de kommunala och privata grund- och gymnasieskolor som ligger i området. Församlingsanställda skall upprätta personlig kontakt med rektor och lärare och i samarbete med dessa besöka skola och klasser. De skall även vara resurspersoner på skolan för särskild undervisning eller för personligt stöd för både lärare och elever. Skolorna skall vid behov få komma till kyrkan för sina samlingar och för att hålla sina terminsavslutningar. Församlingen skall även erbjuda dem särskilda visningar och samlingar som församlingen genomför. Skolkirkoarbetet skall bedrivas i nära samarbete med både grannförsamlingar och övriga trossamfund som bedriver sådant arbete. Församlingens skolkirkoarbete omfattar även Hedvig Eleonora skola, vars elever huvudsakligen bor i församlingen. Skolan låg från början i församlingen men sedan församlingsdelningen i början av 1900-talet ligger skolan i Oscars församling.

I församlingens lokaler bedriver Hedvig Eleonora Scoutkår sitt arbete. Scoutkåren och församlingen har praktiskt samarbetat genom åren och vi vill sträva efter att det samarbetet skall fortsätta. Konkret sker det genom att församlingen använder scoutkårens scoutgård för sina läger, scoutkårens medlemmar medverkar och deltar i våra familjegudstjänster samt anordnar basar i anslutning till huvudgudstjänsten första söndagen i advent.

Det pedagogiska ansvaret för konfirmandarbetet i vår församling svarar församlingspedagogen för. Konfirmandarbetet i vår församling ansvarar prästerna för och det bedrivs enligt de reviderade *Riktlinjer för konfirmandarbetet i Svenska kyrkan* som fastställts av *Biskopsmötet* och *Nämnden för kyrkolivets utveckling*. Målet för konfirmandarbetet är att, vid sidan av den kristna undervisningen, lärandet och samtalet kring tro, kristet liv och existentiella frågor, ge varje konfirmand en så stor hem- och gemenskapskänsla som möjligt i församlingens liv och gudstjänst. Vi eftersträvar därför i vårt konfirmandarbete en bred kontakt med olika delar av församlingens verksamhet. Samarbete med andra församlingar skall ske, så att församlingsgränserna inte utgör hinder för var en konfirmand skall kunna välja att delta i konfirmandarbete. Församlingarna kan genom det komplettera varandra med olika former av konfirmandarbete och man skall kunna hänvisa till varandra. Vi strävar efter att vara flexibla, formerna för konfirmandarbetet kan därför växla allt eftersom behov och förutsättningar ändras.

Församlingens ungdomsarbete består av ungdomskör och ungdomsgrupp som båda träffas en gång i veckan i församlingens lokaler. Verksamheten är ansluten till Svenska kyrkans Unga i form av församlingens egen lokalavdelning. Förutom veckosamlingar erbjuds gudstjänster och läger i både egen, stiftets och rikskyrkans regi. För intresserade erbjuds också ledarutbildning som syftar till att utrusta redan konfirmerade ungdomar till ledare i konfirmandverksamheten eller andra ledaruppdrag i församlingen som kan bli aktuella.

Arbete bland vuxna och äldre

Vi skall i församlingen erbjuda vuxna och äldre församlingsbor, de som vistas här samt andra utanför vår församlingsgräns, möjlighet till andlig och själslig växt. Det skall bl.a. ske genom organiserade Bibelstudier samt studier och samtal kring kristen tro och liv i studiecirkelns form. Inom församlingens olika verksamhetsgrenar skall man även ta tillfället i akt att bereda lärande och samtal i kristna tros- och livsfrågor. Utbudet skall vara orienterat på olika nivåer, så att både de som behöver fördjupning i kristen tro och de som behöver grundläggande inblick i kristen tro, får sina behov tillgodosedda.

Vi vill utveckla vårt arbete i församlingen så att vi kan erbjuda forum för utbyte, samtal och gemenskap i frågor som rör enskildas vardagssituation, ”livsnära frågor” samt livsfrågor. Målgrupper för sådana fora kan vara sörjande, anhöriga, till sjuka/handikappade, dop- och småbarnsföräldrar, tonårsföräldrar och andligt sökande.

III. DEN DIAKONALA VERKSAMHETEN I FÖRSAMLINGEN

Vår församlings diakoni är uppdelad i två självständiga enheter, omsorgsdiakon och stiftelsemedel, ett nära samarbete fungerar mellan enheterna. Vår församling definierar diakoni som kristen tro omsatt i handling, med handlingssättet att bemöta alla berörda med ödmjukhet och empati utifrån ett kärleksfullt förhållningssätt. Diakonin är en självklar konsekvens av budskapet om Guds kärlek. Att det finns en levande diakoniverksamhet inom vår församling är nödvändigt för vår trovärdighet. Alla församlingsmedlemmar och anställda har en uppgift att fylla när det gäller att gestalta Guds kärlek och närvaro i människors utsatthet. För att kunna möta behoven ska frivilligt arbete uppmuntras och organiseras. Allt efter behov ska de frivilliga medarbetarna stödjas med handledning och utbildning.

Vi vill fortsätta att utveckla vårt arbete med olika målgrupper och erbjuda olika former för samtal och gemenskap i frågor som rör enskildas vardagssituation och existentiella frågor. Vår församlings diakoni ska ha nära kontakt med offentliga sektorns sociala och vårdande enheter i området, andra församlingar och andra frivilligorganisationer med liknande uppgifter i området.

Diakonin ska ha en profetisk roll i vårt närområde som består i att vara en kritisk granskare av det ansvar eller brist på ansvar som samhället/kommunen/landstinget tar för utsatta och drabbade människor samt svaga grupper i samhället och verka för opinionsbildning för att avhjälpa dessa brister.

Församlingens diakoni skall särskilt stödja utsatta människor. Diakonin kan därmed beröra alla typer av människor som i olika perioder av livet befinner sig i en svår livssituation. Det kan handla om ensamhet, missbruk, sjukdom, arbetslöshet, ekonomiska problem och livskriser. I detta arbete skall församlingen samverka med andra församlingar och med kommunala instanser samt med frivilligorganisationer i området. För församlingstillhöriga som hamnar på sjukhus skall församlingen samarbeta med den lokala sjukhuskyrkan för att knyta församlingskontakt under sjukhusvistelsen.

För sörjande, som på olika sätt önskar få stöd skall församlingen skapa särskilda möjligheter, t ex erbjuda sorgegrupper .

I den mån en särskild kommunal krisgrupp finns i detta område, skall församlingen på något sätt vara representerad, antingen genom egen representant eller genom samverkan med annan församling.

Församlingen skall genom sitt samverkansavtal med Kyrkans Familjerådgivning använda denna som familjerådgivningsbyrå. Se *Instruktion för Kyrkans Familjerådgivning*.

Vi vill att vår församlings diakoni ska anpassas efter församlingsbornas och samhällets behov.

Sammanfattningsvis skall vår församlings diakoni bestå av följande delar:

SJÄLAVÅRDANDE UPPGIFTER: Enskilda samtal och gruppsamtal såväl av professionella som av frivilliga , stärkande och stödjande av frivilligrupper, syföreningar och verka för en volontärpool, som skall kunna användas på många olika sätt inom och utanför församlingsverksamheten.

KARITATIVA UPPGIFTER: (ordet ”caritas” betyder barmhärtighet, kärlek): besökstjänst, uppsökande arbete, arbete med sörjande, skapa mötesplatser i form av ”Öppet hus” och syföreningar.

PEDAGOGISKA UPPGIFTER: leda undervisning och diskussionsgrupper.

LITURGISKA UPPGIFTER: se avsnittet om Gudstjänst.

STIFTELSEMEDEL

Församlingen kan även ge ekonomisk hjälp i form av stiftelsemedel som donerats till församlingen och förvaltas av församlingen. Kyrkorådet har fastställt ett dokument hur arbetet skall bedrivas enligt ”Donationsstiftelser i Hedvig Eleonora församling - Vision, Policy och Handläggning.” Stiftelsehanteringen ska ses som ett komplement till övrig diakonal hjälp samt den hjälp som finns att få från samhället.

Själavård

Själavård är något som vi vill skall präglade hela vår församlings liv, i Jesu efterföljd, och finnas med, mer eller mindre direkt uttryckt, i all verksamhet. Själavård är en naturlig del av församlingens undervisning och diakoni. Avseende den prästerliga och diakonala själavårderna, skall människor lätt kunna komma i kontakt med någon av församlingens präster eller diakon. Man skall därför tydligt kunna veta var och hur präst och diakon kan nås.

I personliga och själavårdsmässiga frågor är ofta människors behov av anonymitet stort. Församlingen vill därför tillgodose detta på ett så klokt och omsorgsfullt sätt som möjligt, med ändamålsenliga lokaler, apparatur och ett personligt bemötande. Det skall finnas både yttre och inre ordningar för anställdas sekretessplikt på olika nivåer och för prästernas ovillkorliga tystnadsplikt.

IV. FÖRSAMLINGEN SOM MÖTESPLATS - MISSION

Församlingen har ett uppdrag som missionerande. Gäller både den enskilde församlingsmedlemmen i Hedvig Eleonora församling, som är döpt till att vara Jesu lärjunge, och församlingen som helhet och organisation. Detta uppdrag förutsätter att vår församling och enskilda församlingsmedlemmar möter sina medmänniskor. I alla de möten som sker oavsett plats vill vi att församlingen ska vara ett öppet kyrkorum och en mötesplats för alla människor.

Eftersom vår församling även är en del av den världsvida Kyrkan, skall vi verka för att församlingen blir en mötesplats för församlingar från andra delar av världen och för andra trosamfund. På så vis inspireras vi av varandra och stärker varandra i våra gemensamma uppdrag. (Se avsnittet ”Gudstjänst”)

Vi vill främja kontakt - och gemenskapsmöjligheterna genom att ge regelbundna tillfällen till att mötas efter våra huvudgudstjänster och vid andra tillfällen. Församlingens geografiska läge såsom ”city-kyrka” och den omedelbara närheten till stadsdelens kommersiella och sociala centrum, Östermalmstorg, gör att församlingsverksamheten är särskilt lämpad för öppen, inbjudande verksamhet för olika åldrar och kategorier. Vi vill även skapa ”rastplatser” eller caféverksamhet, där möjlighet till möten med anställda och andra inom församlingen ges t ex lunchmusik med lunch och sommar-café.

Uppsökande verksamhet

Församlingen skall söka kontakt med och vara öppen för samarbete med den omvärld som finns inom församlingen, näringsliv, kultur- och andra institutioner i området och de arbetsplatser de inrymmer. (Se även avsnitten om ”Arbete bland barn och ungdom” och ”Den

diakonala verksamheten i församlingen.”. Kyrkan skall kunna erbjudas som en samlingsplats för grupper och enskilda för presentation, inspiration och andlig uppbyggnad. Församlingen skall i vissa arrangemang och samlingar både i kyrkorummet och i församlingslokalerna kunna samverka med olika kulturarbetare som medverkande kring speciella teman med andlig anknytning. Församlingens präster och diakoniarbetare skall kunna ställa upp som resurspersoner i andliga, etiska och existentiella frågor och vid behov som stödpersoner.

Internationell och ekumenisk verksamhet

Församlingen skall aktivt stödja såväl Svenska kyrkans internationella organ SKM, Lutherhjälpen och SKUT, både nationellt och på stifts- och kontraktsnivå, som de kyrkliga hjälporganisationerna Jerusalemföreningen och IM. De senare har stötts under en lång tid av församlingen. Stödet skall vara av såväl ekonomisk som praktisk karaktär, t.ex. vid behov få låna församlingens lokaler.

Församlingen skall utse ombud för SKM, Lutherhjälpen och SKUT. Anställda och andra inom SKM, Lutherhjälpen och SKUT-kyrkorna som återvänt hem och söker kyrklig plattform i församlingen utgör en resurs i vår församling. Denna resurs vill vi ta tillvara för att utveckla såväl våra gudstjänster som annat församlingsarbete.

Särskilda ekumeniska och internationella inslag i gudstjänsten skall med jämna mellanrum och på olika vis få uttryck i våra gudstjänster. Gudstjänstgemenskap med vänförsamlingar i olika delar av världen, andra trossamfund, särskilt i närområdet, och med grannförsamlingar, skall få konkreta uttryck. Ett synligt tecken på detta är de ekumeniska- och internationella gudstjänster som firas.

Församlingen skall ha representanter med i Östermalms ekumeniska råd och medverka i det gemensamma ekumeniska arbetet både gällande gudstjänster, dialog, studier och gemenskap.

Vi skall för vår egen andlighets skull och för att vi själva vid behov skall kunna bidra med de gåvor vi har, ha vänförsamlingar i Europa och utanför Europa. Enligt särskilt åtagande från församlingarna i Stockholms stift, skall särskilda församlingsförbindelser upprättas med församlingar runt Östersjön, särskilt i de baltiska länderna. Vår församling har sedan år 1999 en vänförsamling i Lettland, Heliga Trefaldighets lutherska församling, i Riga och församling i Tallinn, Estland. Församlingen strävar även efter att ha särskild kontakt med SKUT-kyrkorna.

I samband med kyrkans bokbord och samlingar i församlingshemmet tar församlingen hem varor tillverkade i fattiga länder, ofta genom de inhemska kyrkornas försorg, till försäljning, för att stödja de fattiga ländernas egen tillverkning.

Information

För att vara skicklig i sitt missionsuppdrag, bredda kontaktytan, och skapa möjligheter till dialog och möten, skall församlingen arbeta fram en policy för information och kommunikation.

Syftet med denna policy är att den skall användas både internt och externt. Internt skall den omfatta de anställda i församlingen, kyrkofullmäktiges- och kyrkorådets ledamöter och ersättare – externt församlingsbor, företag och organisationer etc. Vi måste också hålla företag och organisationer välinformerade om församlingens möjligheter, bl.a. bjuda in dem till olika gudstjänster och aktiviteter och utveckla kontakter. I och med denna kommunikation kan en delaktighet uppnås i vårt församlingsliv.

Genom medias mångsidighet och attraktionskraft skall församlingens information i möjligaste mån göras tillgänglig för målgruppen. Policyn för information och kommunikation skall verka för öppenhet och korrekthet bland dem som söker eller efterfrågar information. Informationen skall vara saklig och tydlig.

Exempel på nyckelord för församlingens policy:

Öppen och korrekt	Den som frågar och söker efter upplysningar skall så långt som möjligt få ta del av informationen, korrekt och relevant.
Föränderlig och attraktiv	Modern teknik skall utnyttjas för att snabbt kommunicera informationen, dels i dialog med varandra och dels genom att sända information till församlingens olika målgrupper t.ex. en hemsida. Detta skall ske på sådant sätt att det stimulerar mottagaren att vilja lära mera om kyrkans verksamheter och ta del av det kristna budskapet.
Kompetens och förnyelse	Information till- och kommunikation med- församlingsbor och de som vistas i församlingen skall baseras på en bred kunskap om deras behov och önskemål om församlingens tjänster. Dessa skall ständigt uppdateras av kyrkorådet.

En särskild grupp inom församlingen skall ansvara för informations- och IT-frågorna. Församlingen skall så långt som möjligt samverka med framför allt Oscars- och Engelbrekts församlingar, för att samordna informationsverksamheten, både ekonomiskt och personellt, där så är möjligt.

Församlingen skall ha en logotyp, som skall finnas genomgående i allt PR-arbete, som har med församlingens arrangemang, information, utskick, annonsering, affischering och IT att göra.

6 VERKSAMHET PÅ ANDRA SPRÅK

Församlingen har teckenspråkig julotta.

I församlingen bor, enligt statistik från 2005-12-31, 111 finska medborgare. 200 personer är första generationens finländare (födda i Finland).

Gällande gudstjänster och begravningsgudstjänster på finska hänvisas till Finska församlingen i Stockholm.

Inslag på engelska, tyska och franska sker i våra gudstjänster, framför allt i kyrkliga förrättningar, men även i ekumeniska gudstjänster och samlingar. Vi har samverkan med prästerna i Engelska kyrkan, Evangeliska Brödraförsamlingen (präst som är tysk medborgare) och Franska Reformerta kyrkan, varav den första ligger på grannförsamlingens territorium och de två sistnämnda i Hedvig Eleonoras kyrkas omedelbara närhet.

Sedan församlingen knutit särskild kontakt med vänförsamlingarna i Riga och Tallinn, samarbetar vi särskilt med stiftsadjunkten för lettiskt-språkligt församlingsarbete i Stockholm stift.

7 REGLER FÖR FORTBILDNING

Som en följd av församlingsinstruktionen kommer varje verksamhetsgren att planeras och utvecklas framåt. För varje anställd skall även fastställas en arbetsinstruktion, som svarar mot de principer som fastställs i församlingsinstruktionen. För att kunna fullfölja sina arbetsuppgifter, skall de anställda kompetensutvecklas, där behov föreligger. Församlingen avser att höja vars och ens professionella kompetens inom det egna området, så att verksamheten får så hög kvalitet som möjligt. Hit hör även personlig handledning för de yrkesgrupper, som möter människor i svåra situationer.

En social kompetens behöver upprätthållas och utvecklas. Var och en anställd i församlingen skall kunna möta varje människa, både internt och externt, på ett sätt som svarar mot den verksamhetsidé som vår församling har. De anställda skall ges möjlighet till egen andlig växt och fördjupning. De anställda skall även få inspiration och arbetsglädje genom utveckling av arbetslaget.

Vidare är kontinuerlig teknisk fortbildning nödvändig för att de anställda skall kunna handha data- och Internetutrustning.

En kompetensutvecklingsplan skall periodvis utarbetas, för att konkret kartlägga var och ens behov av fortbildning. Kyrkorådet skall enligt gällande regler avsätta ekonomiska medel för att sådan adekvat fortbildning skall kunna realiseras

8 SAMVERKAN MED ANDRA FÖRSAMLINGAR

I dagsläget sker indirekt samverkan mellan framför allt Oscars och Engelbrekts församlingar genom att vi hänvisar till varandras utbud vad gäller olika former av barnverksamhet och konfirmandarbete. Vi har t ex ingen möjlighet att erbjuda kristen förskola på heltid och har för närvarande ingen öppen förskola. Vi har heller ingen konfirmandundervisning i internat- och lägerform under begränsad tid. Här kan vi hänvisa till våra grannförsamlingar.

En viss samverkan sker även mellan grannförsamlingarna vad gäller konsertverksamhet. Vissa körgrupper går samman över församlingsgränserna för att kunna genomföra större verk.

En mer konkret samverkan planeras vad gäller församlingarnas informations- och IT-arbete.

9 UPPFÖLJNING OCH UNDERTECKNANDE

Denna församlingsinstruktion gäller från och med 2006-12-15 och skall tagas upp för revision senast vid tillträddande av ny kyrkoherde i församlingen.

För Hedvig Eleonora församling

.....
Cecilia Melder, kyrkoherde

.....
Annika Sandström, kyrkorådets
ordförande

Församlingsinstruktionen fastställs:

För domkapitlet i Stockholms stift

.....
Caroline Krook, biskop